

ΠΗΓΗ 1

Οι διαδηλώσεις της Αραβικής Άνοιξης του 2011

Πηγή: Χάρτης από “NewsMappers” στο Tripline

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Οι επαναστάσεις του 1989 στο Ανατολικό Μπλοκ

Πηγή: Wikipedia © Public domain

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Οι επαναστάσεις του 1848 στην Ευρώπη

Οι επαναστάσεις του 1848, γνωστές με το όνομα «Η Άνοιξη των Εθνών», ήταν μια σειρά πολιτικών αναταραχών που εξαπλώθηκαν σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή ήπειρο υποδαυλιζόμενες από τον εθνικισμό, τον φιλελευθερισμό, τις αλλαγές στην κοινωνία και την οικονομική κρίση.

Πηγή: *Revolution and Reaction in Europe 1815 - 1849, Atlas of World History, Philips, Λονδίνο, 1999, Χάρτης 3, σ. 173* © Atlas of World History, Philips, London, 1999

Αποσπάσματα από το άρθρο «The Domino Revolutions: 1848, 1989, 2011»

«(...) Οι ομοιότητες μεταξύ 1848, 1989 και 2011 είναι ιδιαίτερες εντυπωσιακές χάρη στην ίδια την ορμή με την οποία εξαπλώθηκαν οι επαναστάσεις, χάρη στις κοινές, σε μεγάλο βαθμό, επιδιώξεις εξεγερμένων και διαδηλωτών από τη μία χώρα στην άλλη και χάρη στην εκπληκτική ταχύτητα με την οποία τα φαινομενικά στιβαρά παλαιά καθεστώτα υποχώρησαν μπροστά στη πίεση για αλλαγή (ή προσποιήθηκαν ότι υποχώρησαν). Μία από τις πιο ξεκάθαρες ομοιότητες έγκειται στον ρόλο που έπαιξε η τεχνολογία στην εξάπλωση των επαναστάσεων - η ατμομηχανή το 1848, οι τηλεπικοινωνίες το 1989 και το Διαδίκτυο και η κινητή τηλεφωνία το 2011. Οι προφανείς διαφορές συζητήθηκαν επίσης: η επανάληψη έχει μετατρέψει σχεδόν σε κοινοτοπία την ευχή των παρατηρητών της Αραβικής Άνοιξης να εξελιχθεί το 2011 όπως το 1989 και όχι όπως το 1848. Βεβαίως, μια πιο προσεκτική ανάγνωση μπορεί να μας διδάξει ακόμη περισσότερα σχετικά με τη δυναμική της αλυσιδωτής επανάστασης.

(...)σε όλες τις αλυσιδωτές επαναστάσεις, ο ρόλος των οργανωμένων ομάδων των πολιτών είναι κρίσιμος προκειμένου να οικοδομηθεί το κίνημα αμφισβήτησης της παλαιάς τάξης σε μια αντιπολιτευτική ατμόσφαιρα, όσο περιορισμένη κι αν είναι η κοινωνική βάση των εν λόγω οργανωμένων ομάδων.(...)

Όλες οι αλυσιδωτές επαναστάσεις είχαν επίσης οικονομικές ρίζες που απλώνονταν σε βάθος χρόνου: εκείνες του 1848 πυροδοτήθηκαν από την έναρξη μιας αδιάκοπης πληθυσμιακής αύξησης της οποίας οι κραδασμοί δεν επρόκειτο να απορροφηθούν από μία σταθερή αύξηση της παραγωγικότητας πριν τα τέλη του δεκάτου ενάτου αιώνα. Η Αραβική Άνοιξη φυσικά γεννήθηκε στο σημερινό κλίμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. (...)

Δεύτερον, οι πράξεις βίας είχαν ως συνέπεια είτε να εκθέσουν τα τρωτά σημεία της παλαιάς τάξης, είτε να αναδείξουν δυνατότητες που ενθάρρυναν την εξάπλωση της επαναστατικής δράσης. Διαφορετικές μορφές βίας το 1848, το 1989 και το 2011 έδωσαν στις επαναστάσεις τους πρώτους μάρτυρες. Στη Γαλλία, της οποίας η επανάσταση πυροδότησε σειρά άλλων εξεγέρσεων σε ολόκληρη την Ευρώπη του 1848, η σφαγή άοπλων διαδηλωτών στην Rue des Capucins έγειρε την πλάστιγγα από μια τεταμένη κατάσταση προς την ανοικτή ανταρσία. Το 1989, μια αδιάσειστη ένδειξη της χρεοκοπίας του καθεστώτος Τσαουσέσκου ήταν ο φόνος διαδηλωτών στα σκαλιά του καθεδρικού ναού της Τιμισοάρα. (...) Στη Τυνησία, ο πλανόδιος μικροπωλητής που αυτοπυρπολήθηκε το 2011 πυροδότησε την εξέγερση όχι μόνο της δικής του χώρας αλλά και αλλού στον Αραβικό κόσμο. (...)

Τρίτον, επειδή οι αλυσιδωτές επαναστάσεις είναι διασυννοριακές, έχουν αντίκτυπο στις διεθνείς σχέσεις αφού οι μεγάλες δυνάμεις που έχουν συμφέροντα στην περιοχή αρχίζουν να ανησυχούν για την σταθερότητά της και το ενδεχόμενο μετάδοσης του επαναστατικού «ιού». Ταυτόχρονα, ακόμη και οι αλυσιδωτές επαναστάσεις λειτουργούν εντός του πλαισίου των υφιστάμενων κρατών, ενώ τα νέα καθεστώτα σκέφτονται συχνά με όρους εθνικού συμφέροντος».

Πηγή: Dr Michael Rapport και Dr Kevin Adamson, [History Workshop Online](http://www.historyworkshoponline.com), 12/01/2012

ΣΠΙΤΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Ξεφυτρώνουν της Επανάστασης οι Γροθιές, τοιχογραφία Zoo Project, Τυνησία, Μάρτιος-Απρίλιος 2011

Πηγή: Η φωτογραφία παραχωρήθηκε από την Elissa Jobson για το επιγραμμικό έκθεμα «Creative Dissent» του Πανεπιστημίου του Μίσιγκαν, Ann Arbor και Arab American National Museum, Dearborn © Elissa Jobson - Bilal Berreni - Zoo Project